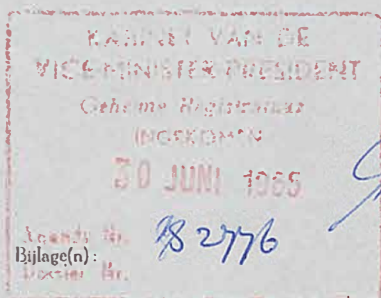

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

B. V. D.

Aan Zijne Excellentie
de Vice Minister-President,
Plein 1,
's-GR A V E N H A G E.

Uw brief van:

Nr 787.419

Onderwerp:
Vergadering MLZC.

's-Gravenhage, 15 juni 1965
Stadhoudersplantsoen 25

GEHEIM

9 92354

Met verwijzing naar mijn schrijven d.d. 13 januari 1964, no. 715.068, betreffende "contacten tussen Surinaamse nationalist en links-extremistische groeperingen in Europa en het Caraïbische gebied", heb ik de eer Uwe Excellentie het volgende te berichten.

Gebleken is, dat de "Libération-groep", waarover destijds werd bericht, een voortzetting is van een vroegere steunorganisatie van de FLN, genaamd Mouvement Anti-colonialiste Français (MAF). De groep werd inmiddels bekend onder de naam Mouvement pour la Libération des Zônes Caraïbes (MLZC) en wordt geleid door het vroegere hoofd van de MAF, Henri Curiel. In 1950 werd hij wegens revolutionaire activiteiten uit Egypte gezet en verloor hij zijn Egyptische nationaliteit. Tot dat tijdstip was hij leider van de Egyptische communistische partij.

Blijkens recente berichten beschikt de MLZC over ca. 200 toegewijde medewerkers. De organisatie verleent onder meer financiële steun aan bevrijdingsbewegingen in het Caraïbische gebied en stelt individuele leden van deze bewegingen in staat een politieke of

- 2 -

GEHEIM

GEHEIM

- 2 -

militaire opleiding te volgen. Daarnaast houdt zij zich, naar is gebleken, onder meer bezig met het vervalsen van paspoorten en het doorsluizen van agenten naar het Caraïbische gebied.

Op 15 en 16 mei j.l. belegde de MLZC-leiding een vergadering te Melun bij Parijs, waaraan door ca. 20 personen werd deelgenomen. Onder de deelnemers bevonden zich vertegenwoordigers van onafhankelijkheidsbewegingen uit Brits Guyana, Martinique, Venezuela, Brazilië, de Dominicaanse Republiek en Suriname.

Gesproken werd onder meer over de vroegere plannen om tot uitgifte van een revolutionair orgaan ("Libération") voor het Caraïbische gebied te komen. Curriel deelde mede, dat alsnog zal worden getracht deze plannen te verwezenlijken. Hij stelde voor een Franse redactie te vormen en artikelen over te nemen uit andere bladen. Daarnaast zouden de verschillende onafhankelijkheidsbewegingen eigen bijdragen moeten leveren.

Op de aanwezigen werd een beroep gedaan zoveel mogelijk steun te verlenen aan de Dominicaanse opstandelingen. Tot de Surinaamse delegatie werd het verzoek gericht na te gaan of er mogelijkheden zijn om op clandestiene wijze revolutionaire figuren via Suriname door te sturen naar de Dominicaanse Republiek. De aanwezige Surinamers verklaarden zich bereid dit te onderzoeken.

Door de MLZC-leiding werd voorts medegedeeld dat in september 1965 op Cuba een congres van nationalistische organisaties uit Latijns Amerika en het Caraïbische gebied zal worden gehouden. Tot dusver werden geen aanwijzingen verkregen waaruit zou kunnen blijken, dat een Surinaamse delegatie aan dit congres zal deelnemen.

Tot de Surinamers die aan de vergadering te Melun deelnamen behoorde ook de bekende Surinaamse nationalist Herrenberg, die zoals eerder werd bericht reeds geruime tijd in Algerije verblijft. Hij heeft op de leiding van de MLZC geen gunstige indruk gemaakt. Met name werd hem verweten dat hij de revolutionaire instelling van de Surinaamse nationalisten sterk overdreef. In dit verband wees men er van MLZC-zijde

- 3 -

GEHEIM

Behoort bij schrijven no. 787.419.

Ex. no. 1

- 3 -

GEHEIM

op, dat de leider van de PNR, Eddy Bruma, zich bij herhaling anti-communistisch uitliet.

Mocht het beroep op de aanwezigen om steun te verlenen aan de Dominicaanse opstandelingen, leiden tot activiteit van Surinaamse nationalisten in Nederland, dan zal ik Uwe Excellentie hiervan onverwijld in kennis stellen.

De in dit schrijven verwerkte gegevens zijn, gezien de kwetsbaarheid van de bron, bestemd te Uwer persoonlijke informatie.

HET HOOFD VAN DE DIENST

Mr. J. S. Sinninghe Damsté

GEHEIM

MEMORANDUM inzake het SURINAAMS CONGRES VOOR EENHEID.

~~Volgens berichten in de Nederlandse pers zou het volgende hebben plaatsgevonden.~~

Op initiatief van ^{Arie} vier organisaties van Surinamers in Nederland - de vereniging "Ons Suriname", de Surinaamse Studentenvereniging SSV, de vereniging van Surinaamse studenten in Amsterdam (VSSA) en de ~~Vereniging~~ ^{Nationale} van Surinaamse vrouwen ^{beweging} - heeft ~~op 20-21-22 mei 1965~~ ^{van 20-21-22 mei 1965} in Amsterdam een driedaags congres plaatsgevonden. Vier andere organisaties - RAS (de Revolutionaire Arbeidersvereniging Suriname), het Surinaams Verbond, de Surinaamse Vereniging Rotterdam en Surinaams Kontakt Utrecht - namen eveneens deel aan dit ~~Eerste Surinaams Congres voor Eenheid.~~ ^{Voorts namen individuele}

~~Het congres besprak en zag de wenselijkheid van o.a. de volgende maatregelen:~~

1. het oprichten van een overkoepelend orgaan met het doel op brede basis de Surinaamse problematiek te bespreken en acties te voeren;
2. het inrichten van een opvangcentrum voor Surinamers in Nederland;
3. het richten van de Universiteit van Suriname op de behoeften van de bevolking;
4. het leggen van internationale contacten, vooral met landen van de "derde wereld";
5. vorming van een vrije, democratische republiek Suriname, gebaseerd op nationale planning op economisch, sociaal, cultureel en politiek gebied.

Verder was het Congres van oordeel dat

- a) studenten in zo groot mogelijke getale naar het wereld^{jeugd} festival in Algiers dienen te gaan als demonstratie tegen het dreigement van de Surinaamse regering om hun beurzen in te trekken;
- b) dat de terugkeer naar Suriname in georganiseerd verband dient te geschieden.

In een aantal resoluties werden het kolonialisme, imperialisme en het Amerikaanse optreden in Vietnam en Santo Domingo scherp veroordeeld. Het Congres was voorts van mening, dat "de overdracht van de stuwdam te Affobakka door de "Nederlandse" Koningin aan de Aluminium Company of America, een poging is de Surinaamse onafhankelijkheid voor 75 jaar te begraven en de economische afhankelijkheid van het land van Amerika te vergroten en te bestendigen". Men sprak zich uit tegen het bezoek van de ~~Koningin aan Suriname.~~

Naar bekend ~~is~~, hebben lang niet alle aanwezigen op het Congres zich met de uitspraken van het bestuur van het Congres zoals hiervoren vermeld, verenigd. Zo heeft het Surinaams Verbond demonstratief het Congres verlaten. Zulks behoeft geen verwondering te wekken, want aan de ~~vier~~ verenigingen, die niet het initiatief tot het houden van het Congres voor Eenheid hadden genomen was een misleidende convocatie gezonden waarin als "onschuldige" agendapunten slechts werden genoemd:

Zie voor de feitelijke gegevens het bijgevoegde brief. Deze brief verduidelijkt

ledere van de Surinaamse Studenten Vereniging (SSV) van de Algemene Bonden aan het congres deel, welke de verduidelijking van het ke Nieuwstaatsse Vereniging in Nederland hebben een verduidelijking.

[Themenen uit brief Biss]

- a) de situatie van de Surinamers in Nederland;
- b) de situatie van Suriname op dit ogenblik;
- c) de situatie van Suriname in internationaal verband.

Volgens de plaatsvervangende Gevolmachtigde Minister van Suriname, Dr. Einaar moet aan het Congres weinig waarde worden toegekend. Ik teken hierbij aan, dat het Surinaams Verbond (de vereniging die van het Congres "wegliep") in zijn statuten de volgende bepaling kent (artikel 2): De vereniging acht een volstreekte autonomie voor Suriname noodzakelijk, doch met handhaving van een rijksverband met Nederland en de Antillen onder het Huis van Oranje

Het is niet bekend (ook niet bij het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van Suriname) hoeveel leden de diverse Surinaamse verenigingen tellen (men behoeft namelijk niet altijd contributie te betalen) maar aangenomen mag worden dat het aantal leden niet groot is. Een totaal aantal van 2000 of 1200 leden zoals in de Nederlandse dagbladen wordt vermeld is een taxatie, die zeer waarschijnlijk te hoog is. ~~Twee verenigingen, die fel tegenover elkaar staan zijn "Ons Suriname" en "het Surinaams Verbond". "Ons Suriname" is geporteerd voor een onafhankelijk Suriname (een republiek). "het Surinaams Verbond" is, zoals gezegd pro-handhaving van de band met Nederland onder het Huis van Oranje.~~

~~Een correspondent van het Algemeen Handelsblad, die uit hoofde van zijn functie het Congres bijwoonde, deelde desgevraagd mede, dat de hele zaak op hem een opgeblazen indruk maakte en dat het aantal Surinamers dat zich met de uitspraken op het Congres gedaan niet groot was. Geen afgevaardigden van Hindostaanse verenigingen in Nederland hebben aan het Congres deelgenomen.~~

Het is bekend dat er in Amsterdam een kleine groepering felle "nationalisten" bestaat (Creolen) die niet afwijzend staat tegenover de communistische leerstellingen. Deze groep, hoofdzakelijk verenigd in "Ons Suriname" heeft in Suriname geestverwanten die aan de laatstgehouden statenverkiezingen deelnamen als Partij Nationalistische Republiek. (25 maart 1963). De P.N.R. was niet in staat een Statenzetel te veroveren (De Surinaamse Staten bestaan uit 36 leden, 12 worden volgens het stelsel van de evenredige vertegenwoordiging gekozen, 24 volgens het zg. districtenstelsel).

Tussen het Congres en de moeilijkheden rond het wereld jeugdfestival bestaat officieel geen verband. Het is echter niet uitgesloten te achten, dat de beslissing van de Surinaamse Regering om de door haar verleende studiebeurzen in te trekken indien bursalen het jeugd festival bijwonen aanleiding is geweest voor de militante "nationalistische" Surinamers in Nederland dit "Congres voor Eenheid" op korte termijn te beleggen.

~~Resumerend kan worden gezegd:~~

~~de militante felle Surinaamse nationalisten, zowel in Nederland als in Suriname ^{worden gevormd door} zijn een kleine groepering van jonge Creolen (merendeels de donker gekleurde Creolen);~~

De mogelijkheid is niet uitgesloten dat deze nationalisten in de toekomst aan invloed zullen winnen, vooral indien het Suriname economisch slecht gaat;

Thans is de situatie onder de Surinamers - in Nederland en

*Kan zo niet
kon verenigen
breuk of anders*

*kan men tot een juiste
beoordeling van de
sinds die afhandeling
willen komen, dan lyle
het nuant woord
te stellen, dat*

^{voor}
in Suriname - zodanig, dat de overweldigende meerderheid van hen ~~pro~~ handhaving van de Koninkrijksband is, ~~en van~~
~~is de Koningin en de Prins der Nederlanden een Suriname op hoge prijs stelt.~~

De Vice Min. Pres.

N.B. Na het opstellen van dit memo werd bericht ontvangen, dat een van de vier uitgenodigde verenigingen tot het bijwonen van het Congres voor Eenheid, de R.A.S. (Revolutionaire Arbeiders/Suriname) ter ziele is gegaan.

^beweging

15. Prairial 1795

MEMORANDUM inzake het SURINAAMS CONGRES VOOR DE EENHEID.

Volgens berichten in de Nederlandse pers zou het volgende hebben plaatsgevonden.

Op initiatief van vier organisaties van Surinamers in Nederland - de vereniging Ons Suriname, de Surinaamse Studentenvereniging SSV, de vereniging van Surinaamse studerende in Amsterdam VSSA en de Bond van Surinaamse vrouwen in Nederland - heeft eind mei 1965 in Amsterdam een driedaags congres plaatsgevonden. Vier andere organisaties - RAS (de Revolutionaire Arbeidersvereniging Suriname, het Surinaams Verbond, de Surinaamse Vereniging Rotterdam en Surinaams Kontakt Utrecht - namen eveneens deel aan dit Eerste Surinaamse Congres voor Eenheid.

Het congres besprak en zag de wenselijkheid van o.a. de volgende maatregelen:

1. het oprichten van een overkoepelend orgaan met het doel op brede basis de Surinaamse problematiek te bespreken en acties te voeren;
2. het inrichten van een opvangcentrum voor Surinamers in Nederland;
3. het richten van de Universiteit van Suriname op de behoeften van de bevolking;
4. het leggen van internationale contacten, vooral met landen van de "derde wereld";
5. vorming van een vrije, democratische republiek Suriname, gebaseerd op nationale planning op economisch, sociaal, cultureel en politiek gebied.

Verder was het Congres van oordeel dat

- a) studenten in zo groot mogelijke getale naar het wereldfestival in Algiers dienen te gaan als demonstratie tegen het dreigement van de Surinaamse regering om hun beurzen in te trekken;
- b) dat de terugkeer naar Suriname in georganiseerd verband dient te geschieden.

In een aantal resoluties werden het kolonialisme, imperialisme en het Amerikaanse optreden in Vietnam en Santo Domingo scherp veroordeeld. Het Congres was voorts van mening, dat "de overdracht van de stuwdam te Affobakka door de "Nederlandse" Koningin aan de Aluminium Company of America, een poging is de Surinaamse onafhankelijkheid voor 75 jaar te begraven en de economische afhankelijkheid van het land van Amerika te vergroten en te bestendigen". Men sprak zich uit tegen het bezoek van de Koningin aan Suriname.

Naar bekend is, hebben lang niet alle aanwezigen op het Congres zich met de uitspraken van het bestuur van het Congres zoals hiervoren vermeld verenigd. Zo heeft het Surinaams Verbond demonstratief het Congres verlaten. Zulks behoeft geen verwondering te wekken, want aan de vier verenigingen, die niet het initiatief tot het houden van het Congres voor Eenheid hadden genomen was een misleidende convocatie gezonden waarin als "onschuldige" agendapunten slechts werden genoemd:

*Nieuw
aanroep sur.
r r / b r
+ Bericht van*

- a) de situatie van de Surinamers in Nederland;
- b) de situatie van Suriname op dit ogenblik;
- c) de situatie van Suriname in internationaal verband.

Volgens de plaatsvervangende Gevolmachtigde Minister van Suriname, Dr. Binaar moet aan het Congres weinig waarde worden toegekend. Ik teken hierbij aan, dat het Surinaams Verbond (de vereniging die van het Congres "wegliep") in zijn statuten de volgende bepaling kent (artikel 2): De vereniging acht een volstreekte autonomie voor Suriname noodzakelijk, doch met handhaving van een rijksverband met Nederland en de Antillen onder het Huis van Oranje

Het is niet bekend (ook niet bij het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van Suriname) hoeveel leden de diverse Surinaamse verenigingen tellen (men behoeft namelijk niet altijd contributie te betalen) maar aangenomen mag worden dat het aantal leden niet groot is. Een totaal aantal van 2000 of 1200 leden zoals in de Nederlandse dagbladen wordt vermeld is een taxatie, die zeer waarschijnlijk te hoog is. Twee verenigingen, die fel tegenover elkaar staan zijn "Ons Suriname" en "het Surinaams Verbond". "Ons Suriname" is geporteerd voor een onafhankelijk Suriname (een republiek), "het Surinaams Verbond" is, zoals gezegd pro handhaving van de band met Nederland onder het Huis van Oranje.

Een correspondent van het Algemeen Handelsblad, die uit hoofde van zijn functie het Congres bijwoonde deelde desgevraagd mede, dat de hele zaak op hem een opgeblazen indruk maakte en dat het aantal Surinamers dat zich met de uitspraken op het Congres gedaan kon verenigen niet groot was. Geen afgevaardigden van Hindostaanse verenigingen in Nederland hebben aan het Congres deelgenomen.

Het is bekend dat er in Amsterdam een kleine groepering felle "nationalisten" bestaat (Creolen) die niet afwijzend staat tegenover de communistische leerstellingen. Deze groep, hoofdzakelijk verenigd in "Ons Suriname" heeft in Suriname geestverwanten die aan de laatstgehouden statenverkiezingen deelnamen als Partij Nationalistische Republiek. (25 maart 1963). De P.N.R. was niet in staat een Statenzetel te veroveren (De Surinaamse Staten bestaan uit 36 leden, 12 worden volgens het stelsel van de evenredige vertegenwoordiging gekozen, 24 volgens het zg. districtenstelsel).

Tussen het Congres en de moeilijkheden rond het wereld jeugdfestival bestaat officieel geen verband. Het is echter niet uitgesloten te achten, dat de beslissing van de Surinaamse Regering om de door haar verleende studiebeurzen in te trekken indien bursalen het jeugd festival bijwonen aanleiding is geweest voor de militante "nationalistische" Surinamers in Nederland dit "Congres voor Eenheid" op korte termijn te beleggen.

Resumerend kan worden gezegd:

- a) de militante felle Surinaamse nationalisten, zowel in Nederland als in Suriname zijn een kleine groepering van jonge Creolen (merendeels de donker gekleurde Creolen);
- b) de mogelijkheid is niet uitgesloten dat deze nationalisten in de toekomst aan invloed zullen winnen, vooral indien het Surinaamse economisch slecht gaat;
- c) thans is de situatie onder de Surinamers - in Nederland en

in Suriname - zodanig, dat de overweldigende meerderheid van hen pro handhaving van de Koninkrijksband is en een bezoek van H.M. de Koningin en B.K.H. de Prins der Nederlanden aan Suriname op hoge prijs stelt.

/beweging

N.B. Na het opstellen van dit memo werd bericht ontvangen, dat een van de vier uitgenodigde verenigingen tot het bijwonen van het Congres voor Eenheid, de R.A.S. (Revolutionaire Arbeiders/Suriname) ter ziele is gegaan.

KABINET VAN DE
VICE-MINISTER
Gedrukt op 15/11/65
INDONESIA

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

B. V. D.

6 JUNI 1965

93 2709

Aan Zijne Excellentie
de Vice Minister-President,
Plein 1,
's-G R A V E N H A G E.

21/6

Mr. Adelaar

Bijlage(n):

*Maakt gew. inname
Schiedamsch van de kerk
gebouwt?*

Uw brief van:

Nr 785.658

Onderwerp:

M.A. Kross.

*Mr. Joubert
Aan: de BOD
in zeer ruime zin*

's-Gravenhage.

17 juni 1965

Stadhoudersplantsoen 25

VERTROUWELIJK

*gegeven te verontzaken, omdat het
lang is voor haar „bronnen“*

de BOD

Ik heb de eer Uwe Excellentie mede te delen dat de Surinamer Marcel Alfons Kross, geboren te Paramaribo 18 maart 1936, begin mei een bezoek aan Cuba bracht, waar hij deelnam aan de van 5 tot 8 mei 1965 te Havana gehouden "internationale bijeenkomst voor de liquidatie van het kolonialisme in Latijns Amerika!"

Kross, die aan de universiteit te Nijmegen Nederlandse taal- en letterkunde studeert, staat bekend als bewonderaar van het Castro-regiem. Hij trok reeds eerder de aandacht door extreem-nationalistische activiteiten onder Surinaamse studenten in Nederland.

Eind 1964 bezocht hij het 8ste congres van de communistische "International Union of Students" te Sofia.

HET HOOFD VAN DE DIENST

Mr. J. S. Sinninghe Damsté

VERTROUWELIJK

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

B. V. D.

*lijp- veldby
aan factis
Jorhes 11/17
weyghes*

Aan Zijne Excellentie
de Vice Minister-President,
Plein 1,
's-G R A V E N H A G E.

Bijlage(n):

Uw brief van:

Nr 787.422

A 24/6

Onderwerp:
Toenemende politieke activiteit
van Surinaamse nationalisten in
Nederland.

's-Gravenhage. 17 juni 1965
Stadhoudersplantsoen 25

VERTROUWELIJK

Ik heb de eer Uwe Excellentie mede te delen, dat de laatste maanden door Surinaamse nationalisten in Nederland meer politieke activiteit wordt ontwikkeld dan voordien het geval was, hetgeen onder meer bleek uit het volgende.

1. Surinaams congres voor eenheid

Van 28 tot en met 30 mei j.l. werd te Amsterdam een "Surinaams congres voor eenheid" gehouden, georganiseerd door de vereniging "Ons Suriname", de Vereniging van Surinaamse Studenten te Amsterdam (VSSA) en de Nationale Surinaamse Vrouwenbeweging (NSVB). In publicaties over het congres werd medegedeeld, dat ook de algemene Surinaamse Studenten Vereniging (SSV) tot de organiserende verenigingen behoorde, doch dit is niet juist. Wel namen individuele leden van de SSV-afdeling Leiden aan het congres deel.

Het aantal deelnemers varieerde van ca. 80 op de eerste tot ca. 40 op de laatste dag. Opvallend was, dat noch de Partij van de Nationalistische Republiek (PNR), noch de Nationalistische Beweging

VERTROUWELIJK

- 2 -

Suriname (NBS) in het moederland hadden gereageerd op uitnodigingen om waarnemers naar het congres te zenden. De bijeenkomst werd gehouden onder de leuze "Surinamers verenigt U".

Daar de organiserende verenigingen worden geleid door fervente Surinaamse nationalisten, behoeft het geen verwondering te wekken dat de resoluties een aantal nationalistische uitspraken bevatten. Daarvan zijn de volgende vermeldenswaard:

- de economische problemen van Suriname zijn het gevolg van het Nederlandse kolonialisme en de economische onderworpenheid aan het imperialisme;
- het onderwijssysteem in Suriname is erop gericht de Surinaamse jeugd dienstbaar te maken aan het Nederlandse kolonialisme;
- de scheiding van de rassen in Suriname is een gevolg van de politiek van Nederlandse regeringen, die door het invoeren van bepaalde wetten hebben getracht de bevolking in groepen te splitsen;
- het Amerikaanse optreden in Zuid Vietnam en de Dominicaanse Republiek moet worden veroordeeld;
- de bekendmaking van de Surinaamse regering, dat de studiebeurzen van Surinaamse studenten, die aan het komende jeugdfestival te Algiers deelnemen, zullen worden ingetrokken, is te beschouwen als onwettige intimidatie en chantage;

Voorts sprak het congres zich uit tegen het bezoek van H.M. de Koningin aan Suriname in september a.s.

Op de laatste dag van het congres werd besloten tot de oprichting van een "permanent Surinaams congres voor eenheid".

Alle leden van dit comité trokken reeds eerder de aandacht door hun nationalistische activiteiten.]

2. Nieuwe Surinaamse periodieken

In mei j.l. verscheen voor het eerst sinds jaren weer een nummer van het orgaan van de vereniging "Ons Suriname". Het gestencilde blad draagt tot titel "Ons Suriname" en noemt zich persorgaan van de vereniging Ons Suriname. In dit nummer stelt de redactie onder meer, dat het blad moet dienen om de vorming en verdere scholing van het nationalistische zelfbewustzijn mogelijk te maken.

De Vereniging van Surinaamse Studenten te Amsterdam (VSSA) gaf in juni voor het eerst een gestencild mededelingenblad uit, "VSSA-nieuws" genaamd. Melding wordt gemaakt van het feit dat de VSSA zich achter het komende wereldjeugdfestival te Algiers stelt.

De inhoud van beide bladen bestaat verder grotendeels uit nationalistische propaganda.

3. Acties van Surinaamse nationalisten met de PSP

In mijn brief van 14 december 1964, no. 766.595 maakte ik melding van het feit dat vooraanstaande PSP-figuren, onder wie het Tweede Kamerlid Lankhorst, contact hadden gezocht met Surinaamse nationalisten.

De contacten blijken de laatste tijd te zijn geïntensiveerd. Op 24 mei j.l. vond een bespreking plaats tussen Lankhorst en een drietal vooraanstaande Surinaamse nationalisten onder wie de bekende H.F. Herrenberg. Onderwerp van gesprek vormde de bekendmaking van de Surinaamse regering, dat de studiebeurzen van Surinaamse studenten die aan het jeugdfestival deelnemen, zullen worden ingetrokken.

Besloten werd, dat Lankhorst schriftelijk vragen over deze kwestie zou stellen aan U en aan Uw ambtgenoot van Onderwijs en Wetenschappen.

De door de regering op 9 juni j.l. ter beschikking van de PSP gestelde radiozendtijd, werd geheel benut voor een gesprek tussen drie Surinaamse nationalisten. De leiding berustte bij de voorzitter van "Ons Suriname", Simon Sanchez, tevens voorzitter van de PSP-afdeling Leiden. De andere gesprekspartners waren de socioloog Frits Moll en de journalist Rudy Kross. Gesproken werd over het in de aanvang vermelde Surinaamse congres voor eenheid. Onder meer werd gezegd dat Suriname, ondanks het statuut, nog steeds een Nederlandse kolonie is. Zij propageerden de vestiging van een "Vrije Democratische Republiek Suriname".

4. Surinaamse deelname aan herdenking Bandoeng-conferentie

Op 23 april j.l. belegde de Indonesische studentenvereniging in Nederland een bijeenkomst in Den Haag ter herdenking van de 10e verjaardag van de 1e Afro-Aziatische conferentie te Bandoeng. De bijeenkomst werd bijgewoond door een aantal Surinamers. Eén van hen las een verklaring voor, waarin solidariteit werd betuigd met de beginselen van

de Bandoeng-conferentie.

In deze deelname vonden leidinggevende figuren van Surinaamse nationalisten in Nederland reeds voldoende aanleiding om kort nadien melding te maken van de oprichting van een Suriname-Bandoeng Comité.

De gesignaleerde opleving van het Surinaamse nationalisme in Nederland is in hoofdzaak een gevolg van de activiteiten van de bekende Herrenberg, die in Algerije politieke scholing heeft ontvangen, doch thans tijdelijk in Nederland verblijft. Hij nam o.a. het initiatief tot het houden van het Surinaamse congres te Amsterdam.

Het dagblad "Het Vrije Volk" publiceerde op 9 juni j.l. een interview met Herrenberg, waarin deze zijn nationalistische theorieën uiteenzette. Bij deze gelegenheid verklaarde Herrenberg onder meer het volgende: "Ik geloof, dat het Surinaamse volk na een crisisperiode zijn eigen weg zal vinden. Het zal misschien een lange strijd worden. Er zullen doden vallen. Maar ik geloof zeker dat het volk het laatste woord heeft, niet een buitenlandse maatschappij, niet Amerika".

↓ HET HOOFD VAN DE DIENST

Mr. J. S. Sinnighe Damsté

1965
Nest.

's-Gravenhage, 22 juni 1965

GS 2756 GEHEIM

Met veel belangstelling heb ik kennis genomen van het rapport, dat U mij in Uw brief No. 787.422 dd. 17 juni j.l. hebt doen toekomen over de toenemende politieke activiteiten van Surinaamse nationalisten in Nederland. Vooral ook hetgeen U mij rapporteert over het Kamerlid Lankhorst was nuttig.

Het is mij niet mogelijk op ieder rapport dat U mij toezendt te reageren; ik stel er echter prijs op U bij deze gelegenheid te zeggen, dat ik deze in het algemeen zeer waardeer als background information.

DE VICE MINISTER-PRESIDENT,

w.g. B.W. Biesheuvel.

Aan het Hoofd van de B.V.D.,
Mr. J.S. Sinninghe Damsté,
Stadhoudersplantsoen 25,
's-Gravenhage.

's-Gravenhage, 28 juni 1965

In opdracht van Zijne Excellentie
./ Minister Biesheuvel zend ik U bijgaand een door
hem ondertekend memorandum dd. 25 juni 1965
omtrent de nationalistische activiteiten van
hier te lande verblijvende Surinamers. Bij het
laatste bezoek, dat Minister Biesheuvel aan
H.M. de Koningin heeft gebracht is naar aan-
leiding van de hieromtrent in de pers verschenen
artikelen door Haar hierom verzocht.

De Secretaresse,

C. Hoogkamp.

Aan het Kabinet der Koningin,
Korte Vijverberg 5,
's-Gravenhage.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

B. V. D.

Aan Zijne Excellentie
de Vice Minister-President
Plein 1
'S-G R A V E N H A G E.

Bijlage(n):

Opbevingen

arts.

7/9

Uw brief van:

Nr 795.335

Onderwerp:

Surinaamse aangelegenheden

's-Gravenhage, 25 aug, 1965
President Kennedylaan 25

VERTROUWELIJK

Hiermede moge ik Uwe Excellentie het volgende berichten.

1. Surinamers naar Praag

Nadat bekend werd dat het Wereldjeugdfestival te Algiers was afgelast, organiseerde het communistische Algemeen Nederlands Jeugd Verbond van 24 juli tot 12 augustus een vakantiereis naar Praag.

Aan deze reis werd deelgenomen door de volgende in Nederland wonende Surinamers:

Becker, Luciel Eugene, geb. 9-5-'40 te Paramaribo

Burleson, Herny Louis, geb. 6-1-'42 district Suriname

Felter, Hellen Marlene, geb. 15-9-'44 te Paramaribo

Landkoer, Henk Winston, geb. 18-12-'40 te Paramaribo

Olijfveld, Reginald Hugo, geb. 29-1-'35 district Suriname.

Becker en Burleson zijn respectievelijk voorzitter en secretaris van de Vereniging van Surinaamse Studenten te Amsterdam. Landkoer en Olijfveld maken deel uit van een klein groepje Surinamers, dat politieke scholing ontvangt van enkele vooraanstaande Nederlandse trotskisten.

VERTROUWELIJK

-2-

Mejuffrouw Felter trok niet eerder de aandacht.

2. Contact van Surinamers met vertegenwoordiger van de Brits-Guyanese Bevrijdingsbeweging te Londen.

Eind juli/begin augustus brachten drie in Amsterdam woonachtige Surinaamse nationalisten een bezoek aan Londen, waar zij contact hadden met vertegenwoordigers van de Guiana National Liberation Movement (GNLM), onder wie de Brits Guyanees Johnny James, de leider van deze organisatie en waarschijnlijk de belangrijkste contactpersoon van de MLZO (Mouvement de Libération de la Zône des Caraïbes) in Engeland. James bracht de Surinamers op de hoogte met de werkwijze van zijn organisatie en bood aan de Surinaamse nationalisten te steunen, onder meer door het ter beschikking stellen van twee pagina's van het door hem geredigeerde blad "The Carib" en het drukken van propagandamateriaal ter verspreiding in Suriname.

3. PNR-bestuurder in Nederland

Eind juli 1965 arriveerde het hoofdbestuurslid van de PNR, Th. Uiterloo, vanuit Paramaribo in Nederland. Hij verklaarde voorlopig voor een jaar voor studiedoeleinden in Nederland te willen blijven.

Tijdens een gesprek dat hij kort na zijn aankomst met enkele vertegenwoordigers van de Surinaamse nationalisten in Nederland had, beweerde Uiterloo dat de anti-Pengel stemming in Suriname steeds groter wordt. Hij toonde zich optimistisch over de te verwachten resultaten voor de PNR bij de eerstvolgende statenverkiezingen en stelde nadrukkelijk dat de partij elke vorm van geweld verwerpt.

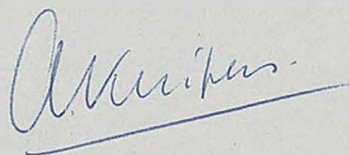
Uiterloo deed een beroep op de partijgenoten in Nederland om te helpen bij het oplossen van de financiële moeilijkheden waarin de PNR thans verkeert. Door opzegging van de op het partijgebouw in Paramaribo rustende hypotheek, bestaat er kans dat het gebouw zeer binnenkort wordt verkocht. Daar de PNR-leiding in Paramaribo geen kans ziet een nieuwe hypotheekgever te vinden, verzocht Uiterloo de PNR-afd. Nederland een hypotheek van f 40.000.- op het gebouw te nemen en zich tevens garant te stellen voor rente en aflossing.

Van de zijde van de Surinaamse nationalisten in Nederland werd dit voorstel irreëel genoemd. Men achtte het uitgesloten een dergelijk bedrag bijeen te brengen. Bovendien hebben de Surinamers in Nederland te weinig

vertrouwen in het beleid van de PNR-leiding te Paramaribo, om zich grote financiële offers te willen getroosten.

~~HET~~ HOOFD VAN DE DIENST

Namens deze

Drs. A. Kuipers